

I. ULUSAL HEMŞİRELİK KONGRESİ

(13-14 Eylül 1985, İZMİR)

Ord. Prof. Dr. Muhiddin EREL'in KonuŐması

Sayın mülki erkan, Sayın Dekan ve Profesörler, muhterem Kongre Üyeleri, sevgili HemŐirelerim.

Böyle mutlu bir toplantıda sizlerle beraber olmak, sizlere hitap etmek Őerefini bana verenlere teşekkür ederim. Bu benim için büyük bir bahtiyarlık, aynı zamanda zevkli bir vazifedir.

KonuŐmama 30 yıl önceki günlerden, Üniversitemizin kuruluş teŐebbüslerinden başlayacağım. Bu salonda bulunanların yarısı sanırım 30 yıl önce daha doğmamıŐtı, tahmin ederim diğer yarısı içinde o günleri ayrıntıları ile hatırlayanlar pek azdır.

Doksan yaŐıma iki basamak kala bana verilen bu fırsattan yararlanarak o günlerin anılarını tekrar gözden geçirmek faydalı olacaktır. Bunu tam tarafsız yapabilmek için, o günleri yaŐamıŐ olanların, kullandıkları kelimelere ve cümle yapılarına sadık kalacak, kayda geçmiŐ olan sözlerine dayanacağım. Ondan sonra kendi anılarıma ve duygularıma yer verecek ve o günlerin muhasebesini yapmaya çalışacağım.

Bilindiđi gibi, İzmir'de bir Üniversite kurulması, İzmir Milletvekili Behzat Bilgin ve 22 arkadaşının teŐebbüsü ile başlar.

6595 Sayılı Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununun Büyük Millet Meclisinde kabulünün 18 nci Yıldönümünün aynı zamanda Cumhuriyet'e kavuŐmamızın 50 nci Yılına rastlaması münasebetiyle 20 Mayıs 1973'de yapılan Tanıtma ve Şükran Günü toplantısında Sayın Pertev Arat 18 yıl önceki günleri Şöyle anlatıyor: «Bu teŐebbüsümüz sırasında gerek Hükümet ve gerekse bazı Milletvekillerinin, yeni Üniversiteler kurulması için yeterli tesisler bulunmadığı, bütçe imkanlarının elverişli olmadığı, kurulacak bu Üniversitelere öğretim üyesi temin edilemeyeceği gibi müffihazalarla vaki mukavemetleri ile karŐılaŐıldı».

Çok şükür bu mukavemet bu karşı koymalar önleniyor ve kanun kabul edilerek yürürlüğe giriyor.

Ege Üniversitesi'nin muhtariyete kavuşması münasebetiyle Mart 1958'de yapılan merasimde, teşebbüs günlerini Maarif Vekili Sayın Ce101 Yardımcı şöyle anlatıyor: «Ben, ilk defa, muhterem İzmir Mebusları arkadaşlarımla beraber Ege Üniversitesi'nin kuruluşu hak kındaki kanunu Meclise sevk ederken neler düşündüğümün kısa bir hatırasını sizlere nakletmekten kendimi alamadım. Ege'de bir Üniversite kurulacak henüz binası yok, hocası yok, bütçesi yok ve böyle bir Üniversite kurulacak... Buna muhterem İzmir Mebusları arkadaşlarımla ve Maarif Vekilimiz olarak evet demişiz, karar vermişiz, sevk ediyoruz... Heyecanlı bir şey düşündürücü bir şey, çekindirici bir şey... ürkütücü bir şey...»

İstanbul ve Ankara Üniversitelerinde hakim olan kanaat, önce mevcut Üniversitelerin eksikliklerinin tamamlanması.

Zamanın Maarif Vekilince düşündürücü, çekindirici, ürkütücü diye nitelendirilen bu namüsaıt durumda, İzmir'de bir Tıp Fakültesi kurinak görevi bana teklif ediliyor.

O günlerde benim durumumu, yıllar sonra, 74 yaşında emekliy3 ayrıldığı zaman yapılan merasimde, Dekan Prof. Hakkı Bilgehan şöyle özetliyor.

«1955'de Muhiddin Hoca, kendi sahasında ulaşabileceği en yüksek mertebeye ulaşmış, kürsüsünde mutludur. Düzenini kurmuş kendisi, ailesi ve çocukları için bundan sonraki planını yapmış, hayatından memnun İstanbul'da yaşantısını sürdürüyor.»

Cumhuriyete kavuşmamızdan 32 yıl sonra yeni bir Üniversite kurulacak, hiç müsait olmayan şartlar ortada, benim durumum da Sayın Bilgehan'ın söylediği gibi.

Makul olan, teklifi kabul etmemektir, denilebilir.

Teklifi her türlü düşündürücü, çekindirici, ürkütücü şartlara rağmen seve seve kabul ettim.

Evet özel fedakıtrlılar çok büyük olacaktı. Bunların çoğunu ;inidi .aramızda, karşımda oturan sevgili eşim yüklendi. •Vatanın her köşesi birdir, başarabileceğine emin isen kabul et» diyerek beni cesaretlendirdi. Kendisine minnettarım.

Bugün, çok şükür, Üniversitelerimiz memleket sathına yayılı yor, her milyona bir Üniversite idealine doğru cesaretle yaklaşıyoruz. İzmir'innizde de irfan savaşında zafere koşan Dokuz Eylül Üniversitemiz kuruldu. 30 yılda nereden nereye geldik. Ne mutlu bize.

Yeni bir Tıp Fakültesi kuruluşunda bir işçi gibi görev almak, itiraf edeyim, çok cazipti. Ötedenberi Tıp öğretiminde yapmak ist' dikim reformları tatbik edebilecektim. Ve, ifşa edeyim, kalbimde bir 5'ır olarak sakladığım «Yüksek Hemşire Okulu Kurmak» imkö'.nını belki bulabilecektim. Belki de teklifi kabulümün esas sebebi bu idi.

Neticede bir iki ay içinde bütün hazırlıklar yapılarak binaları ile fonksiyonu yeterli sınıfları ile, laboratuarları ile, öğrenci ve hocaları ile yalnız Ziraat ve Tıp Fakültesi değil «Yüksek Hemşire Okulu da Aralık 1955 başında fiilen öğretime başladı. Resmi bir emir almamış. kendi inisiyatifimizi kullanmıştık.

Resmi açılış ikinci sömestre başında, 9 Mart 1956'da yapıldı. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Maarif Vekilinin de bulunduğu bu resmi açılıшта, Yüksek Hemşire Okulu hakkında şunları söyledim:

«Memleketimizde ilk defa kurulan Yüksek Hemşire Okulu, tam üniversiteler bir tahsil verecek bir okuldur. Yani olgunluk veya Devlet lise diploması almış yüksek seviyede kızlarımız için açılmış olan bir okuldur. Gayesi klinik ve idaresi hemşireler, diğer hemşire okulları için öğretmenler, klinik müdiresi veya sosyal hemşirelik gibi branşlarda uzmanlar yetiştirmektir.

O gün söylediklerim bunlar. Andaç Kitabınızla bir yazım var. bir nevi dertleşme, daha doğrusu dert-eşme. Orada, şerefli hemşirelik mesleğine daha fazla ilgi gösterilmesi, bu kutsi mesleğe layik olduğu mevkiin verilmesi, her şeyden önce hemşirelerin hor görülmekten kurtarılması için İstanbul Tıp Fakültesi Dekanı iken (1946-48) yaptığım teşebbüslere temas ettim. Bir sonuca varmak ancak 1955'de 30 Yıl önce kabil oldu.

Benim için yüksek tahsil görmüş hem.ireler yetiştiren bir okul kurmak sabit bir fikir olmuş, beynim adeta programlanmıştı. Bu ne bir ithal malı, ne taklit ne de modaya uymaktı. Maksat hemşireliğin her sahada püf noktalarına hakim, saygı uyandıran, hürmet edilen dört başı mamur bir insan gücü yetiştirmektir.

Bugün bu hedefe varıldığını görmenin mutluluğu içindeyim.

Atılan tohumun yeşermesi ve gelişmesi kolay olmadı. Zaruri sebeblerden okuldan daha fiçlan iken uzak kaldım. Fidanı kurutmaktan kurtaran her şeyden önce gayeye sadık kalan ilk öğrenciler oldu. İdareci Müdürler de bütün güçlükleri yenmesini bildiler, Okulu yaşattılar. Hepsine Şükran borcum sonsuzdur.

Egeden sonra kurulan, daha elverişli şartlar içinde gelişen kardeş Hemşirelik Yüksek Okulları ile artık dava tutmuştur.

Bu günlere kavuşabilmenin bahtıyarlığı içinde beni dinlemek lütfünde bulunan Kongre Üyelerine teşekkür eder, başarılar diler, sevgi ve saygılarımı sunarım.